

Educatiecentrum Weusthag verbindt natuur en samenleving

Stichting Heemtuin en Natuur-Centrum Hengelo wil in 2021 een start maken met de bouw van het Natuur- en Educatiecentrum Weusthag. Het centrum vormt een logische en welkome aanvulling op de Heemtuin en het Beleefbos die al in april 2016 geopend zijn. Kennisoverdracht staat wat de stichting betreft voorop in het nieuwe gebouw. Daarnaast zal het een onderkomen zijn voor onder meer leerlingen van 't Korhoen, de buitenschoolse opvang en bezoekers van het Weusthagpark.

Het is al behoorlijk warm als Rewert Wolthoff en Herman Mulder op een zonnige ochtend in juni komen aanfietsen om iets te vertellen over het Natuur- en Educatiecentrum. Wolthoff, voorzitter van Stichting Heemtuin en Natuur-Centrum Hengelo en vrijwilliger Mulder zijn echter als oudgedienden wel wat gewend. Zij zijn met andere vrijwilligers van het IVN een aantal dagdelen in de week te vinden in het gebied aan het eind van de Van Alphenstraat, weer of geen weer. Beiden in korte broek, getooid met een zonnehoed, pakken stoelen uit een houten barak en gaan voor naar het Beleefbos dat vlak naast de Heemtuin ligt. Half op een smal zandpad, half in de berm zetten ze de stoelen neer. Tussen de hoge wuivende populieren is het aangenaam koel. 'Hier zitten we wel vaker in de pauzes', vertelt Wolthoff.

Stinzenbos

'Toen we in 2015 met de Heemtuin verhuisden van de Landmansweg naar deze plek, kregen we het gebied dat nu het Beleefbos heet ook tot onze beschikking', vervolgt hij. Het ruim 2 kilometer lange en 150 meter brede perceel dat volstaat met eiken, populieren en wilgen was flink verwilderd. Mulder: 'De gemeente heeft in het bos en in de Heemtuin paden en poelen aangelegd. Wij hebben bramen en brandnetels verwijderd, bomen en bolgewassen geplant en natuurlijke speelplekken gebouwd.' Hij is zichtbaar trots op het 'stinzenbos'. 'Stinz staat voor steen', legt hij uit. 'De rijken, die in stenen huizen woonden, namen vroeger bostulpen, sneeuwkllokjes en boshyacinten mee terug van hun vakanties. Dat soort bloemen bloeien hier in het voorjaar volop als de bomen nog geen bladeren hebben. Het is een lust voor het oog!'

Educatie

Wolthoff benadrukt het educatieve doel van het gebied en het te bouwen centrum. 'Wij willen mensen van alle leeftijden in en om Hengelo de natuur van dichtbij laten beleven, zodat zij daar meer bij betrokken raken', legt hij uit. Dat zij zo misschien ook meer gemotiveerd raken om duurzamer te gaan handelen spreekt vanzelf. In het centrum kunnen duurzame en groene organisaties hun kennis delen met particulieren, onderwijs en overheden. Ook bijvoorbeeld de Hengelose die bezig is bewoners te betrekken bij gezond en natuurlijk eten uit eigen wijk. Zij zal straks in het educatiecentrum groepen kunnen ontvangen voor een plukwandeling. Mulder: 'Kennisoverdracht en het beleven van natuur staan centraal.' Niet alleen basisschoolkinderen, maar ook ouders, opa's en oma's die met hun kinderen en kleinkinderen komen kijken, kunnen hier iets leren over de natuur. Hij vult aan: 'We kunnen dan ook de leerlingen van Voortgezet Speciaal Onderwijs 't Korhoen, die bij ons werken, sanitaire voorzieningen bieden en mee naar binnen nemen.'

VSO 't Korhoen

Ook directeur van 't Korhoen Gemma Brinks kijkt uit naar het Natuur- en Educatiecentrum. De school waar ongeveer 140 zeer moeilijk lerende jongeren voorbereid worden op burgerschap, maakt al twee dagdelen in de week gebruik van de Heemtuin. 'Het gebouw zal onze unieke samenwerking verstevigen en een dak bieden aan wat we in het gebied mogen doen', vertelt zij enthousiast. 't Korhoen begeleidt, als onderdeel van Stichting Speciaal Onderwijs Twente en Oost-Gelderland, leerlingen in de leeftijdscategorie van 12-20 jaar. Zij worden begeleid bij bijvoorbeeld werk, vrije tijd en het regelen van de huishouding, maar krijgen ook een stukje natuureducatie. Voor een deel wordt

dat verzorgd in de Heemtuin en het Beleefbos. Ouderejaars die gaan uitstromen naar de groenvoorziening doen hier een langer lopende stage.

Brinks is enthousiast over de samenwerking. 'De groepen die aan de slag gaan in het gebied bestaan uit een begeleider en 4-6 leerlingen. Maar de leerlingen kunnen ook voor hulp terecht bij de vrijwilligers. Zij stralen rust uit, het is niet erg als het een keer fout gaat en het is overzichtelijk en kleinschalig. Dat is uniek aan deze ook nog eens prachtige locatie. Leerlingen gaan hier graag naartoe.' Met de komst van het educatiecentrum verwacht Brinks meer mogelijkheid te hebben om theorie te koppelen aan de praktijk. Zij legt uit: 'We zullen het gebouw kunnen gebruiken om te lunchen, maar ook om in alle rust kennis over te dragen over bijvoorbeeld hygiënisch en veilig werken en het gebruik van tuingereedschap.'

Onderdeel van Stadspark Weusthag

Voorzitter van Vereniging Vrienden van het Weusthag (VvW), Hans Oude Avenhuis, legt uit hoe het Natuur- en Educatiecentrum onderdeel vormt van een ambitieplan dat in maart 2020 is vastgelegd. Het Weusthagpark is de 200 hectare grote groene long van Hengelo. Het omvat niet alleen de kinderboerderij en de Houtmaat, maar het hele gebied dat zich strekt uit aan weerskanten van de A1 tussen de Slangenbeek en de Hengelose Es. Doel van VvW is het van oudsher versnipperde gebied te verbinden, niet alleen fysiek door middel van paden, maar ook door een versterkte samenwerking. Oude Avenhuis legt uit dat de kinderboerderij vorm zal gaan geven aan en informatie zal verstrekken over kringlooplandbouw. Het plan is in een kleine kiosk jam en streekproducten te gaan verkopen. Verder zullen de entree van de ijsbaan en de Tennisbaan worden aangepakt. En van de kinderboerderij zal een kronkelend pad gaan lopen naar het Beleefbos en de Heemtuin waar kinderen kunnen spelen en leren over de natuur.

Insecten en inheemse planten

Mulder, van oorsprong kindersfysiotherapeut, legt uit dat de eenvoudige natuurspeelgelegenheden kinderen uitnodigen om te ontdekken. 'De heuvels zijn zeer in trek', vertelt hij, 'ze willen altijd klimmen.' Het Beleefbos wordt goed schoongehouden. De leerlingen van 't Korhoen hebben een bijenhotel gebouwd dat binnenkort officieel geopend zal worden. Op open plekken staan picknicktafels, een poeltje laat sporen zien van kinderen die in het lage water gespeeld hebben. In een kleine beek vormen vijf grote platte stenen een brug naar de overkant. Kleine beestjes zwemmen vlak onder het wateroppervlak en op de bodem kruipt de larve van een grote spinnende watertor.

In de Heemtuin zwenken zwaluwen laag over de grond. Aan het riet in de poel hangt de pop van een glazenmaker en kleine blauwe waterjuffers vliegen van steel naar steel. Een kikker laat van zich horen. De tuin is opgedeeld in ongeveer 15 stukjes die ieder een eigen verhaal vertellen. Oude gewassen als boekweit, huttentut, spelt en gerst wiegen in de wind en stutten klaprozen en ander akker-onkruid. Andere minituintjes laten teunisbloemen en koningskaarsen zien. Deze plek is een wereld op zich, waarin zoveel te leren en te beleven valt dat je niet uitgekeken raakt!